

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laeiksi valtion vakuusrahastosta annetun lain ja luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 6/1996 vp laeiksi valtion vakuusrahastosta annetun lain ja luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta. Eduskunnalle on talousvaliokunta antanut asiasta mietintönsä n:o 2/1996 vp.

Eduskunta edellyttää, että omaisuudenhoi-

toyhtiöissä olevan arvokkaan omaisuusmas-
san kansantaloudellisen merkityksen vuoksi
omaisuudenhoitoyhtiöiden hallinnointi jär-
jestetään niin, että yhtiöiden yhteiskunnal-
lista valvontaa vahvistetaan. Eduskunta kii-
rehtii järjestelyn toteuttamista.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

valtion vakuusrahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti,
kumotaan valtion vakuusrahastosta 30 päivänä huhtikuuta 1992 annetun lain (379/92),
5—6 b, 8—10 ja 16—17 §,
sellaisina kuin ne ovat, 5 § osittain muutettuna 8 päivänä maaliskuuta 1993 annetulla lailla
(246/93) sekä 6—6 b ja 8 § viimeksi mainitussa laissa,
muutetaan 1, 3—4, 7, 13—15, 18 ja 19 a §,
sellaisina kuin ne ovat, 1 § osittain muutettuna 8 päivänä maaliskuuta 1993, 15 päivänä
lokakuuta 1993 ja 30 päivänä kesäkuuta 1995 annetuilla laeilla (246/93, 857/93, 896/95 ja
899/95), 3 ja 4 § osittain muutettuina mainitulla 8 päivänä maaliskuuta 1993 annetulla lailla,
7 ja 15 § osittain muutettuina mainitulla 15 päivänä lokakuuta 1993 annetulla lailla, 14 ja
18 § muutettuina mainituilla 8 päivänä maaliskuuta 1993 ja 15 päivänä lokakuuta 1993 an-
netuilla laeilla, 14 a § mainitussa 8 päivänä maaliskuuta 1993 annetussa laissa sekä 19 a §
mainitussa 15 päivänä lokakuuta 1993 annetussa laissa, seuraavasti:

1 §

Rahaston tehtävä

Talletuspankkien vakaan toiminnan ja tal-
lettajien saamisten turvaamiseksi on valtion
vakuusrahasto, jota tässä laissa kutsutaan
rahastoksi.

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja
erityisehdoin (*tukilaina*) liikepankkien ja
Postipankki Oy:n vakuusrahastolle, säästö-
pankkien vakuusrahastolle ja osuuspankkien

vakuusrahastolle tämän lain säännösten mu-
kaisesti. Rahaston vastuulla voidaan antaa
takauksia mainittujen vakuusrahastojen otta-
mille lainoille.

Rahaston varoista voidaan myös merkitä
suomalaisen talletuspankin osakkeita ja
osuuksia, antaa pankin ottamille lainoille
takauksia ja myöntää muutakin rahoitustu-
kea, jos se on tarpeellista pankin toiminnan
ja rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaami-
seksi.

Rahasto voi omistaa osakkeita valtion tai

rahaston määräysvallassa osakeomistuksen perusteella olevassa osakeyhtiössä, jonka tarkoituksena on valtion tai rahaston tukitoimien kohteena olevalle pankille kuuluvan tai tällaisesta pankista viranomaisen päätöksellä erotetun omaisuuden tai vastuiden ostaminen tai muu hankkiminen ja hoitaminen sekä myyminen tai muu luovuttaminen (*omaisuudenhoitoyhtiö*). Omaisuudenhoitoyhtiöllä voi olla osakeomistukseen perustuva määräysvalta toisessa samaa tarkoitusta varten olevassa osakeyhtiössä, jolloin viimeksi mainittu yhtiö on myös omaisuudenhoitoyhtiö. Rahasto voi omistaa osakkeita myös osakeyhtiössä, jonka tarkoituksena on omaisuudenhoitoyhtiön osakkeiden omistaminen, ja muussakin osakeyhtiössä, jos sitä voidaan pitää tarpeellisenä pankin toiminnan ja rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamisen kannalta.

3 §

Rahaston hallinto

Rahasto on valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto, jota hoitaa ministeriö.

4 §

Valtion vakuusrahaston valtuusto

Rahaston toimintaa ja pankkituen käyttöä valvoo valtion vakuusrahaston valtuusto, jossa on yhdeksän jäsentä. Valtuuston valitsee eduskunta vaalikauden ensimmäisillä valtiopäivillä. Heidän toimensa alkaa niin pian kuin vaali on suoritettu ja kestää uusien valtuuston jäsenten vaalin toimittamiseen. Jollei eduskunta voi sopia valittavista, vaalin toimittavat eduskunnan valitsijamiehet. Jos valitsijamiehet eivät ole vaalista yksimieliset, vaali toimitetaan suhteellisen vaalitavan mukaan.

Valtuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Valtion vakuusrahaston valtuuston tehtävänä on:

1) valvoa pankkituelle asetettujen ehtojen noudattamista;

2) tehdä ehdotuksia myönnetyn tuen ja omaisuudenhoitoyhtiöiden toiminnan valvonnassa noudatettaviksi periaatteiksi;

3) vahvistaa rahaston vuotuinen talousarvio ja tilinpäätös;

4) tehdä ehdotus valtioneuvostolle lainan ottamisesta rahaston toimintaa varten; sekä

5) suorittaa muut valtioneuvoston yleisestunnon sille antamat tehtävät.

Valtion vakuusrahaston valtuuston kokoontumisesta, päätösvaltaisuudesta ja päätöksentekomenettelystä määrätään rahaston säännöissä, jotka ministeriö vahvistaa.

7 §

Tilinpäätös ja tilintarkastus

Rahaston kirjanpidossa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolakia (655/73). Tilintarkastuksessa noudatetaan soveltuvin osin tilintarkastuslakia (936/94). Rahaston tilikautena on kalenterivuosi.

Rahaston hallinnon ja tilien tarkastamista varten valtioneuvoston yleisistunto määrää kalenterivuodeksi kerrallaan vähintään kaksi ja enintään kuusi tilintarkastajaa, joista kahden tulee olla KHT-tilintarkastajia tai niin, että toinen on JHTT-tilintarkastaja. Tilintarkastajien palkkiot määrää ministeriö.

Rahaston tilintarkastus suoritetaan vuosittain tilivuotta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä.

Tilintarkastajien tulee antaa valtion vakuusrahaston valtuustolle kirjallinen tarkastuskertomus, joka sisältää lausunnot tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta ja mahdolliset muistutukset, jotka saattavat vaikuttaa tuloslaskelman ja taseen vahvistamiseen. Tarkastuskertomus on annettava viimeistään kaksi viikkoa ennen sitä kokousta, jossa tilinpäätös esitetään vahvistettavaksi. Rahaston tilinpäätöksen vahvistaa valtuusto.

Valtiontilintarkastajilla ja valtiontalouden tarkastusvirastolla on oikeus tarkastaa rahastoa samoin kuin tämän lain mukaista tukea ja rahoitusta saaneen pankin, vakuusrahaston, omaisuudenhoitoyhtiön tai muun yhteisön taikka säätiön taloutta ja toimintaa sen selvittämiseksi, ovatko tuen ja rahoituksen saamiseksi annetut tiedot oikeat ja riittävät sekä onko tukea ja rahoitusta asianmukaisesti käytetty annettuun tarkoitukseen. Sama koskee myös sitä, jonka käyttöön saaja on edellä mainittua tukea ja rahoitusta siirtänyt. Tarkastuksessa tarvittavien tietojen saamiseksi valtioneuvoston tilintarkastajilla ja tarkastusvirastolla on oikeus saada virka-apua rahoitustarkastukselta.

13 §

Lausunnon pyytäminen

Ministeriön on ennen tukilainan myöntämistä tai muusta tukitoimesta päättämistä pyydettävä lausunto Suomen Pankilta ja rahoitustarkastukselta.

14 §

Tukitoimista päättäminen

Luottolaitostoinnasta annetun lain 62 §:n 4 momentissa ja 63 §:n 1 momentissa tarkoitettun suostumuksen antamisesta ja muista tukitoimiin liittyvistä asioista päättää ministeriö, jollei niistä päättämistä ole säädetty valtioneuvoston yleisistunnon tehtäväksi.

Ministeriö käsittelee asiat, jotka koskevat valtion edustajan määräämistä valtion tai rahaston omistamien 1 §:n 4 momentissa tarkoitettujen yhtiöiden yhtiökokouksiin ja toimiohjeiden antamista yhtiöille samoin kuin valtion etujen turvaamista sekä yhtiöitä yhteisesti koskevia hallinnointiperiaatteita.

Valtiolle ja rahastolle hankittujen 1 §:n 3 momentissa tarkoitettujen osakkeiden ja osuuksien luovuttamisesta päättää valtioneuvoston yleisistunto.

Valtioneuvoston yleisistunto päättää määräämillään ehdoilla rahaston varojen tai valtion talousarviossa myönnettyjen määrärahojen ja valtuuksien puitteissa asiat, jotka koskevat:

1) 1 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen lainojen myöntämistä ja takausten antamista sekä 1 §:n 3 momentissa tarkoitettujen osakkeiden hankkimista tai 3 momentissa tarkoitettun muun rahoitustuen myöntämistä;

2) osakkeiden merkintää tai muuta osakkeiden hankintaa tai osakkeiden luovuttamista 1 §:n 4 momentissa tarkoitettussa yhtiössä;

3) 1 §:n 4 momentissa tarkoitettulle yhtiölle annettavaa lainaa, takausta yhtiön ottamille lainoille ja takuita yhtiön sitoumuksille tai yhtiön muuta rahoitustukea;

4) sopimuksen tekemistä 1 §:n 4 momentissa tarkoitettun yhtiön toiminnasta, toiminnan rahoittamisesta, toiminnan lopettamisesta tai tappioiden kattamisesta.

Edellä tarkoitettun päätöksen tulee pohjautua perusteltuun arvioon toimenpiteen kustannustehokkuudesta ja kansantaloudellisesta edullisuudesta.

Valtioneuvoston yleisistunto määrää valtion talousarviossa myönnettyjen valtuuksien nojalla myöntämiensä takausten, takuiden ja sitoumusten pääoman ja sopimusvelvoitteesta valtiolle aiheutuvan vastuun mukaan määräytyvän vastikkeen. Näistä takauksista tai velvoitteista ei peritä valtion lainanannosta ja valtioneuvoston antetun lain (449/88) 15 §:n 1 momentissa tarkoitettua takausmaksua.

14 a §

Erylistarkastus

Ministeriön on määrättävä yksi tai useampi tarkastaja suorittamaan tukitoimien kohteena olevan tai tukea hakevan pankin erityistarkastus.

Erylistarkastusta suorittavalla on samat oikeudet tietojen saantiin kuin rahoitustarkastuksella tai sen edustajalla rahoitustarkastuslain (503/93) mukaisesti.

15 §

Lainanotto

Rahastolle voidaan ottaa lainaa, jos sen omat varat eivät riitä tarvittavien tukilainojen myöntämiseen tai muihin tämän lain mukaisiin tukitoimiin. Rahastolle otetun lainan määrä saa olla samanaikaisesti rahaston omien varojen ja sen antamien takausten ja takuiden kanssa enintään 20 000 miljoonaa markkaa. Ulkomaan rahan määräisen lainan vasta-arvo lasketaan lainaa otettaessa voimassa olleen Suomen Pankin asianomaiselle valuutalle noteeraaman keskikurssin mukaan. Lainanotosta rahastolle ja lainoihin liittyvistä koron- ja valuutanvaihtosopimuksista päättää valtioneuvoston yleisistunto, joka voi määräämissään rajoissa antaa lainanotosta ja siihen liittyvistä koron- ja valuutanvaihtosopimuksista päättämisen ministeriön tehtäväksi. Lainat, lyhytaikaisia lainoja lukuun ottamatta otetaan valtion nimissä.

Jos rahaston varat eivät riitä sen ottamien lainojen ja niiden korkojen ja lainoista maksettavien muiden menojen suorittamiseen tai rahaston takausvelvoitteiden täyttämiseen, suoritetaan puuttuva määrä valtion talousarvioon otettavasta määrärahasta.

Jollei eduskunta ole valtion talousarvion käsittelyn yhteydessä muuta päättänyt, rahaston on tulotettava 2 momentin nojalla

myönnettyt varat takaisin valtiolle valtioneuvoston yleisistunnon päättämällä tavalla.

18 §

Salassapitovelvollisuus

Suomen Pankilla, rahoitustarkastuksella ja tukitoimien kohteena olevalla pankilla on sen estämättä, mitä muualla laissa on säädetty salassapitovelvollisuudesta, velvollisuus antaa ministeriössä rahaston tehtäviä hoitaville virkamiehille, rahaston tilintarkastajille ja valtion vakuusrahaston valtuustolle sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen tämän lain mukaisten tehtävien hoitamiseen.

Valtion vakuusrahaston valtuuston jäsen, tilintarkastaja sekä rahaston tehtäviä hoitava ministeriön virkamies taikka näiden toimeksiannosta tehtävää suorittava henkilö ovat velvollisia pitämään salassa, mitä he ovat tehtävissään saaneet tietää pankin, sen asiakkaan tai jonkin muun taloudellisesta asemasta tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevasta seikasta taikka liike- tai ammatillisaisuudesta, jollei se, jonka hyväksi salassapitovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja on oikeus antaa valtioneuvoston yleisistunnolle sen käsitellessä pankkien tukitoimia, valtiontilintarkastajille ja valtiontalouden tarkastusvirastolle sekä syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi ja muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja.

19 a §

Yhtiöitä koskevat eräät säännökset

OmaisuuDENHOIToyhtiön tai muun 1 §:n 4 momentissa tarkoitettun yhtiön tai niiden omistaman yhtiön osakkeisiin ei sovelleta valtion talousarviosta annetun lain (423/88) 24 §:n 1 momenttia eikä lakia valtion osaksvallan käytöstä eräissä taloudellisista toimintaa harjoittavissa osakeyhtiöissä (740/91).

OmaisuuDENHOIToyhtiöön sovelletaan osakeyhtiöistä voimassa olevan lainsäädännön lisäksi, mitä säädetään luottolaitostoiminnas-

ta annetun lain (1607/93) 10 luvussa asiakkaansuojasta, 94 §:ssä salassapitovelvollisuudesta ja 100 §:ssä salassapitovelvollisuuden rikkomisesta ja rahoitustarkastuslain (503/93) 23 §:ssä uhkasakosta.

Asiakkaansuojasäännösten ja salassapitovelvollisuudesta annettujen säännösten noudattamista valvoo rahoitustarkastus, jolla on näitä säännöksiä koskevissa asioissa tarkastus- ja tiedonsaantioikeus siten kuin rahoitustarkastuslain 11 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

Valtion vakuusrahastosta annetun lain (379/92) 1 §:n mukaisesti rahastoon kuuluneilta talletuspankeilta peritään 9 §:n mukainen maksu lain voimaantuloon asti.

Rahaston hallintoneuvosto, johtokunta sekä rahaston virat ja palvelussuhteet lakkaavat tämän lain tullessa voimaan ilman eri toimenpiteitä.

Vakuusrahastosta siirtyvien tehtävien hoitamista varten valtiovarainministeriöön perustettu virka voidaan ensimmäisellä kerralla täyttää haettavaksi julistamatta, jos virkaan nimitetään kyseisiä tehtäviä vakuusrahastossa hoitanut henkilö.

Rahaston tekemät sopimukset ja sen nimissä olevat velvoitteet ja oikeudet jäävät voimaan ja niistä vastaa ensisijaisesti rahasto ja toissijaisesti valtio.

Lain 7 §:n 1 momentista poiketen rahasto tekee tämän lain voimaan tullessa tilinpäätöksen. Tilinpäätökseen ja sitä koskevaan tilintarkastukseen sovelletaan valtion vakuusrahastosta annetun lain 3, 4, 5 ja 7 §:n säännöksiä sellaisina kuin ne olivat voimassa ennen tämän lain voimaantuloa.

Valtion vakuusrahaston valtuuston jäsenten toimi alkaa ensimmäistä kertaa 4 §:n 1 momentissa säädetystä poiketen siitä päivästä lukien, jona tämä laki tulee voimaan. Jäsenet voidaan valita ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain täytäntöönpanemiseksi voidaan ryhtyä toimenpiteisiin jo ennen sen voimaantuloa.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luottolaitostoiminnasta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1607/93) 57 §:n 1 momentti, 62 § ja 63 §:n 1 momentti, näistä 57 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä heinäkuuta 1995 annetussa laissa (897/95), seuraavasti:

57 §

Vakuusrahaston hallinto

— — — — —
Jos vakuusrahastolle on myönnetty tukilainaa tai muuta valtion vakuusrahastosta annetussa laissa (379/92) tarkoitettua tukea tai vastaavaa tukea valtion talousarviossa olevien valtuuksien nojalla, valtiovarainministeriöllä on oikeus nimetä valtuuskuntaan ja hallitukseen valtiota ja valtion vakuusrahastoa edustava jäsen.

62 §

Lainojen myöntäminen

Vakuusrahaston varoista voidaan antaa avustuskainoja tai avustuksia rahastoon kuuluvalla talletuspankille, joka on joutunut sellaisiin taloudellisiin vaikeuksiin, että avustuskainan tai avustuksen myöntäminen on sen toiminnan turvaamiseksi tarpeellista. Vakuusrahasto voi antaa myös takauksia vakuusrahastoon kuuluvan talletuspankin ottamille lainoille. Vakuusrahasto voi rahoitustarkastuksen luvalla tehdä pankkiin myös 36 §:n mukaisen pääomasijoituksen. Jos vakuusrahastolla on tukilaina valtion vakuusra-

hastosta annetun lain nojalla tai jos vakuusrahaston ottamalla lainalla on valtion tai valtion vakuusrahaston takaus, voidaan avustuskainoja, avustuksia tai takauksia antaa sekä pääomasijoituksia tehdä vain valtiovarainministeriön hyväksymissä rajoissa.

Vakuusrahasto voi päättää rahaston varojen luovuttamisesta valtion vakuusrahastolle käytettäväksi suomalaisen talletuspankin valtion vakuusrahastosta annetun lain (379/92) 1 §:n mukaisiin tukitoimiin.

Jos 1 momentissa tarkoitettu pankki sulautuu toiseen pankkiin, avustuskainan tai avustus voidaan antaa myös vastaanottavalle pankille.

Jos vakuusrahastolle on myönnetty 1 momentissa tarkoitettua tukilainaa, avustuskainan tai avustuksen myöntämiseen pankille näistä lainavaroista on saatava valtiovarainministeriön suostumus.

63 §

Avustuskainan takaisin perimisestä luopuminen

Vakuusrahaston valtuuskunnalla on hallituksen esityksestä oikeus kokonaan tai osittain luopua avustuskainan takaisin perimises-

tä, jos takaisin periminen on kohtuutonta avustustulainan saaneelle talletuspankille. Jos vakuusrahastolle on myönnetty 62 §:n 1 momentissa tarkoitettua tukilainaa, luopumiseen

on saatava valtiovarainministeriön suostumus.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1996.

Helsingissä 26 päivänä maaliskuuta 1996
